

## KASSAI MAGYAR IPARISKOLA („IPARI”)

Nem egyszerű dolog öt percben méltatni a Felvidék egyik legpatinásabb intézményének jelentőségét, ezért az irodalmi Nobel-díjas Kiplinget hívom segítségül:

*„A világon a jó anyát kivéve semmi sincs, ami annyira megérdemelné a tiszteletet, mint a jó iskola”.*

A kassai Ipariskola jogelődje, a Gépészeti Felsőbb Ipartanoda, Szakkay József magántanintézményként jött létre csaknem másfél évszázaddal ezelőtt.

Az intézet *céljait* a következőképpen fogalmazta meg az alapító: *„erkölcsi nevelés mellett oly elméleti és gyakorlati oktatást nyújtani a növendékeknek, amely képesíti őket tanulmányaik bevégezése után az ügyes gépész, gyári művezető és gépszerkesztő hivatását tekintéllyel és szakavatottsággal betölteni.”*

Kassán ezekben az időkben számolták fel a céhrendszert és megalakultak az első ipartanintézetek.

*„Ipartanintézet és Ipariskola: a szervezettség és a szellem kezdte itt kialakítani tudatos szövetségét. 1872. október 9-én tizenkilenc kislegény elsőként lépett be a műhelyek és gépek világába, hogy utat törjön az utánuk jövő tízezrek számára”* – írja Rác Olivér.

A magyarság sorsát befolyásoló történelmi viharok természetesen az ipariskolát sem kímélték meg.

Az I. világháború befejezése után csak szlovák nyelvű képzés indulhatott, és az iskola élére cseh szakemberek kerültek. 1920-ban nyíltak meg újra a magyar osztályok, de a II. világháborút követően a magyar fiatalok előtt ismét bezárultak az iskola kapui. Most ötéves kényszerszünet következett, amely 1950 szeptemberéig tartott. 1950-ben újraindult, és 1952-ben önállósult az iskola magyar tagozata. Ekkor vette fel előbb a magyar Felsőipariskola, később a Magyar Ipariskola nevet.

Az ezt követő évtizedeket az iskola *hőskorának* szokás nevezni, mert ekkor alakult ki az ipariskolának az a szellemisége, összetartó- és magyarságmegtartó ereje, amelyre az iparisták nagy családja ma is méltán büszke, és amelyet oly sokan irigyelnek tőlünk. Ennek a titoknak a nyitja az iskola szellemiségében és kultúrájában rejlik. Abban, hogy az ipariskolában olyan EMBEREK tanítottak, akik bár a szakmaiságra nagy hangsúlyt fektettek, mégsem szakbarbárokat képeztek. Emberségre, becsületességre, a másság elfogadására neveltek, és, ahogy az iskola egykori diákja, Gábor Bertalan írja: *„hivatásukkal olyan biztonságos fészket raktak nekünk, hogy kikelhetett benne az élet, amely a hivatások sokrétűségével, a szívárvány minden színében ott ragyog nemcsak Európa, de a tengerentúl egén is.”*

Az ipariskolának *kettős küldetése* volt és van ma is: az életben hasznosítható ismeretekkel felvértezni a tanulókat és megtartani, megerősíteni magyar identitásukat.

Az iskola a háborút követő szűkös esztendőkből ezért nemcsak a magyar nyelvű szakoktatás terén végzett úttörő jellegű munkát, hanem jelentősen hozzájárult a szlovákiai magyar kulturális élet újjászületéséhez is.

Az énekkart, táncosokat és színjátszókat felvonultató kultúrcsoport rendszeresen járta Szlovákia magyarok által lakott vidékeit és többéves némaság után nagyon sok településre az iparisták vitték el először a magyar szót és magyar éneket.

Az ipariskolát minősíti az a nagyvonalú gesztus is, hogy feláldozva saját kultúrtermét, befogadta a Kassán 1969-ben megalakuló Magyar Területi Színház Thália Színpadát.

***Az Ipari több, mint egy iskola.*** Ez az intézmény a felvidéki magyarság megmaradásának egyik letéteményese. Eredményeivel pedig kivívta a szakma elismerését itthon és külföldön egyaránt.

Adjon az Isten az immár **Magyar Örökség díjas kassai magyar Ipariskolának** lehetőséget arra, hogy folytassa alkotó munkáját és végzőseinek tevékenysége járuljon hozzá a felvidéki magyarság megmaradásához és jövődöbeli sikereinek gyarapításához.

*Albert Sándor*